

ANALIZA IMPACTULUI
la proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea unor Hotărâri ale
Guvernului (facilitarea activității mediului de afaceri 5)

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la modificarea unor Hotărâri ale Guvernului (facilitarea activității mediului de afaceri V)
Data:	15.08.2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Subdiviziunea:	Direcția reglementarea și dezvoltarea mediului de afaceri
Persoana responsabilă și datele de contact:	Chiper Valentina, Șef al Secției politice de reglementare a mediului de afaceri, tel.022-250-616, e-mail: valentina.chiper@mded.gov.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definierea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Costuri pentru agenții economici urmare, în mare parte, reglementărilor care prevăd bariere administrative, cerințe, sancțiuni nejustificate sau depășite.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Conform datelor prezentate de Biroul de Statistică în Moldova, în 2021 se atestau circa 60,3 mii de întreprinderi active, dintre care peste 98,4% se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM). Toate întreprinderile au raportat în anul 2021 o cifra din vânzări de circa 488 mlrd. lei. Activitatea acestora reprezintă fundamentul existenței economice a statului, a stabilității și dezvoltării sociale. Unul dintre scopurile primordiale ale administrației publice centrale, pentru a asigura dezvoltarea economică durabilă, este de a spori cifra de vânzări a întreprinderilor, fără a prejudicia interesul consumatorului. Acest obiectiv poate fi realizat prin explorarea și analiza factorilor care duc la eșecul pieței și mărirea costurilor tranzacționale pentru mediul de afaceri. Prin eliminarea acestora pot fi scăzute cheltuielile nejustificate ale mediului de afaceri, fiind astfel mărită cifra de venituri, ceea ce presupune inclusiv mărirea competitivității produselor și colectarea resurselor suplimentare la bugetul de stat.

O privire per ansamblu asupra indicatorilor principali cu privire la demografia întreprinderilor, în perioada pre-pandemică, ne permite să identificăm cât de complexă și împovărătoare este inițierea și dezvoltarea unei afaceri în circumstanțele actuale ale Moldovei, comparativ cu alte state. Cel mai relevant indicator ar fi anume rata de supraviețuire a întreprinderii în primul an, care în Moldova este indicată la circa 46% în anul 2019 (în 2018 a fost 44%)^[1], adică în mediu peste 65% din afacerile începute nu supraviețuiesc mai mult de 1 an. Pentru comparație, în Uniunea Europeană rata de supraviețuire medie pe UE este de aprox. 80% (în anul 2018)^[2] de întreprinderi care trec de primul an de activitate, care variază între 71% (Portugalia) și 96% (Grecia, Suedia), chiar și în Macedonia în 2018 se atestă rata de sub 90%, ca și în Marea Britanie ce raportează o rată de circa 89% de întreprinderi (în anii 2018, 2019). Evident că asupra supraviețuirii afacerii influențează mai mulți factori de natură diversă, care includ și pregătirea corespunzătoare a administratorilor, accesul la finanțe, schimbările pe piață ș.a. Însă totuși, din percepția antreprenorilor expusă în sondajele elaborate în ultimii ani, factorii determinați țin de existența regulilor clare, echitabile și previzibile în cadrul normativ, expectativa unei interacțiuni constructive cu organele de stat, care nu duce la prejudicii și cheltuieli nejustificate și posibilitatea în timp real, în mod efectiv de a soluționa dispute și revendica drepturile.

În acest sens, principalii factori în prezent care duc la cheltuieli nejustificate și povară suplimentară pentru mediul de afaceri din partea autorităților publice, țin de: (i) calitatea reglementării activității de întreprinzător; (ii) sistemul de control de stat asupra activității de întreprinzător, abuzurile potențiale care apar în cadrul acestuia și modul de soluționare a disputelor; (iii) calitatea sistemului judecătoresc și eficacitatea funcționării acestuia.

În UE ca și în RM IMM joacă un rol esențial în modelarea economiei reprezentând 99 % din numărul total de întreprinderi. Întreprinderile mici și mijlocii asigură peste două treimi din locurile de muncă din sectorul privat și au un rol-cheie în creșterea economică. De asemenea, au o importanță crucială pentru economia europeană ca angajatori și surse de inovare. Comisia Europeană sprijină dezvoltarea acestor întreprinderi, în special, prin „Small Business Act” și principiul său „a gândi mai întâi la scară mică” și prin facilitarea, printre altele, a accesului la fondurile UE. Agenda pentru o reglementare inteligentă a Comisiei vizează de asemenea, acordarea de ajutor întreprinderilor mici prin reducerea la minimum a sarcinii impuse acestora de legislația considerată necesară la nivelul UE.

Parlamentul European în Rezoluția sa din 16 decembrie 2020 referitoare la o nouă strategie pentru IMM-urile recunoaște că excesul de sarcini administrative și reglementări afectează capacitatea IMM-urilor de a prospera, deoarece acestea nu dispun de resursele necesare pentru a face față cerințelor birocratice complexe și menționează că este necesar să se îmbunătățească și să se simplifice reglementările și să adopte o foaie de parcurs cu obiective și indicatori concreți și obligatorii, ca o condiție prealabilă importantă pentru capacitatea economiei de a se redresa și a inova și pentru a proteja competitivitatea întreprinderilor din UE; constată că mai multe state membre au stabilit obiective cantitative de reducere a sarcinii administrative de până la 30 % și invită Comisia să stabilească obiective cantitative și calitative ambițioase și obligatorii la nivelul UE pentru reducerea sarcinilor administrative, cât mai curând posibil după efectuarea unei evaluări a impactului și, în orice caz, nu mai târziu de iunie 2021 și înainte de comunicarea Comisiei. La fel, constată că această foaie de parcurs ar trebui să identifice domeniile în

care sarcinile administrative și reglementările pentru IMM-uri ar trebui reduse substanțial pentru a diminua costurile de asigurare a conformității, inclusiv birocrăția, și să sprijine statele membre pentru a-și reduce rapid numărul de norme, garantând totodată drepturile lucrătorilor, standardele sociale și de sănătate și protecția mediului; subliniază că, pentru a monitoriza eficiența reducerii birocrăției, este important ca aceste măsuri să fie evaluate și ex post, luând în considerare perspectiva IMM-urilor și fără a aduce atingere drepturilor lucrătorilor.

Astfel, având la bază și experiența UE pentru a facilita dezvoltarea sectorului IMM, se impune reducerea sarcinilor administrative, percepute de mediul de afaceri drept birocrăție excesivă. După cum a fost menționat supra, peste 98,4% din întreprinderile din Republica Moldova se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM). Dimensiunea mică a acestor companii le face foarte sensibile și afectate de lipsa de personal calificat în domeniile juridic, resurse umane și alte care desfășoară preponderent activități de natură administrativă. De asemenea, resurse limitate nu permit acestora să beneficieze de suportul companiilor private de consultanță în afaceri. Angajatorii de multe ori se simt sufocați de numărul de hârtii pe care trebuie să le completeze pentru angajații sau de rapoarte ce trebuie prezentate instituțiilor de stat.

Principalele constrângeri și propuneri de îmbunătățire a reglementărilor ce va reduce povară administrativă asupra întreprinderilor sunt următoarele: impunerea unor sarcini administrative nejustificate, respectiv, îmbunătățirea accesului la informație, susținerea digitalizării serviciilor precum și eliminarea constrângerilor și îmbunătățirea legislației pe domeniile fiscal, vamal ș.a.

Unul dintre principalii factori în prezent care duce la cheltuieli nejustificate și povară suplimentară pentru mediul de afaceri din partea autorităților publice, ține de **calitatea reglementării activității de întreprinzător**. Expertiza calității reglementărilor care afectează mediul de afaceri este efectuată potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative de către Grupul de Lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător cu suportul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare (SEIR). Analiza Impactului de Reglementare și proiectele de acte normative cu impact asupra mediului de afaceri se analizează prin prisma corespunderii cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător stabilite prin Legea nr.235/2006. Iar o problema care afectează calitatea reglementărilor ține de faptul că nu toate proiectele de acte normative cu impact asupra mediului de afaceri sunt expertizate cu AIR de către Grupul de Lucru. Astfel, una dintre problemele în procesul de reglementare constă în faptul că autoritățile publice centrale (în special, cu funcții de control), contrar atribuțiilor stabilite de lege, continuă să aprobe acte normative și să le impună, fie să aprobe acte normative în temeiul legii, dar care substanțial depășesc limitele stabilite de legiuitor.

[1] <https://statistica.gov.md/newsview.php?!=ro&idc=168&id=6540>

[2] https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Business_demography_statistics#Enterprise_survival_rate

DESCRIEREA PROBLEMELOR SPECIFICE/SECTORIALE:

DOMENIUL PROTECȚIA MEDIULUI

1. Conform Anexei nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, raportarea deșeurilor se face conform codului stabilit în Anexa nr. 1 a Hotărârii nr. 212/2018 (cod

vamal), iar conform Hotărârii Guvernului nr. 501/2018 pentru aprobarea Instrucțiunii cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora, conform codului stabilit de Hotărârea Guvernului nr. 99/2018 (cod deșeu). Astfel, se atestă o dublare în reglementarea raportării.

DOMENIUL SIGURANȚA ALIMENTELOR

2. Pct.39 din Reglementarea tehnică „Sucuri și anumite produse similare destinate consumului uman” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1111/2010 stipulează că „Sucurile și anumite produse similare se plasează pe piață doar dacă corespund cerințelor stabilite în prezenta Reglementare tehnică, în baza certificatului de conformitate eliberat de organismul de certificare acreditat sau în baza declarației de conformitate, emisă de producător care dispune de sistem de management al siguranței alimentare, certificat de laborator acreditat sau deține un contract cu un laborator acreditat”. Prevederile respective contravin cadrului legal, care a fost modificat. În Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare a fost exclusă evaluarea conformității pentru produsele alimentare.

DOMENIUL TURISMULUI

3. Hotărârea Guvernului nr. 464/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural prevede acordarea de credite investiționale în condiții concesionale doar pentru construcția și dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice (punctul 10 subpunctul 4) din Regulament (Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului)). Această prevedere este limitativă din două perspective: 1) lucrările eligibile și 2) structurile de cazare eligibile. Astfel, nu sunt acoperite asemenea tipuri de lucrări cum ar fi reparația capitală, reconstrucția, extinderea. De asemenea, sunt eligibile doar agropensiunile, deși cadrul normativ prevede și alte structuri de cazare relevante pentru turismul rural, cum ar fi casa rurală, pensiunea turistică sau satul de vacanță. Este de menționat că, spre deosebire de actul precursor (Hotărârea Guvernului nr. 455/2017), Hotărârea Guvernului nr. 464 a eliminat crearea și extinderea unităților meșteșugărești din lista lucrărilor eligibile. Atelierele meșteșugărești pot reprezenta puncte de atracție importante în clusterelor turistice emergente în Republica Moldova.

4. Normele metodologice de clasificare și a criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică sunt învechite și care în mare parte sunt neconforme structurii caselor țărănești tradiționale, sunt depășite fizic și moral de la momentul promovării din anul 2003, care creează impedimente substanțiale în procesul de clasificare și, ulterior, în asigurarea eligibilității pentru asigurarea co-finanțării din partea Agenției de Plăți și Intervenții în Agricultură.

În ultimul timp, tot mai multe pensiuni și case rurale sunt amenajate pentru a compensa lipsa sau insuficiența de locuri de cazare a oaspeților țării în mediul rural, dar și conversia unor case rurale vechi (adeseori abandonate și distruse), procese care ne fiind

clarificate și explicate generează tot mai des confuzii în interpretarea unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei. În acest context, Normele metodologice în vigoare (introduse în anul 2003) pentru dezvoltarea agro-pensiunilor și caselor rurale se bazează pe niște proceduri confuze, în mare parte neconforme structurii caselor țărănești tradiționale, care lasă loc de interpretare și posibile abuzuri din cauza interpretării eronate a prevederilor legale. Astfel, în raport cu spațiile și instalațiile sunt prezente mai multe limitări inutile pentru pensiuni, agro-pensiuni și case rurale în cazul lipsei sau insuficienței de locuri de cazare în mediul rural din țară. La fel, sunt listate echipamente care încarcă inutil investiția inițială (ex: radio, măsuță cu oglindă, etc.) nespecifice spațiului rural, neobligatoriu pentru alte tipuri de cazare. Foarte multe prevederi sunt depășite fizic și moral de la momentul promovării din anul 2003. Respectiv, în procesul de dezvoltare a caselor rurale și agropensiunilor apar un șir de dificultăți financiare și organizatorice adiționale, care creează impedimente substanțiale în procesul de clasificare și ulterior în asigurarea eligibilității pentru asigurarea co-finanțării din partea Agenției de Plăți și Intervenții în Agricultură.

EXAMINAREA MEDICALĂ ȘI INSTRUIREA IGIENICĂ

5. Eliminarea din Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025/2016 a factorului de risc care presupune examinarea medicală la angajare și periodică pentru angajații din sectorul TIC și alți angajați, care mai mult de 50% din schimbul de lucru utilizează aparate optice, urmăresc ecrane și displayurile tehnicii de calcul.

Angajații din sectorul IT, cât și alți angajați din alte domenii o dată în 2 ani sunt obligați să efectueze examen clinic general, vizita la oftalmolog, precum și testare a acuității vizuale și a câmpului vizual la necorespunderea normativelor iluminatului. Având la bază că monitoarele calculatoarelor de azi deja nu se mai produc pe baza de tuburi, ci sunt în format LCD este discutabil necesitatea efectuării unor astfel de examinări medicale. Mai mult că vederea poate să scadă din alte motive decât lucrul la calculatorul de serviciu. Astfel, scăderea vederii poate fi și datorită unor cauze naturale de îmbătrânire a persoanei sau astăzi cetățenii pot să-și deterioreze vederea stând mai mult în telefoane mobile navigând în rețele de socializare, știri, etc. care provoacă o daună mai mare. Respectiv, astfel de criteriu de risc de la pct. 5.3. din Anexa nr.1 la Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1025/2016 poate fi eliminat.

6. Eliminarea din lista controalelor medicale obligatorii a celor „de adaptare” care este obligatoriu după 3 luni după angajare. O altă problemă ține de faptul de obligativitatea inutilă a controlului medical de adaptare. Astfel, conform pct. 17 serviciile medicale profilactice includ: examenul medical la angajarea în muncă, de adaptare, periodic, la reluarea activității, iar potrivit pct. 38 examenul medical de adaptare în muncă se efectuează în a treia lună de la angajare de către comisiile medicale sau medicii din

cadrul întreprinderilor, cu participarea obligatorie a medicului în patologii profesionale și efectuarea investigațiilor de laborator și funcționale. Potrivit reprezentanților mediului de afaceri astfel de control medical este inutil deoarece în practică în primele 3 luni după angajare nu se schimbă nimic în sănătatea persoanei, însă, astfel de control implică costuri și timp inutil pierdut.

DOMENIUL - EVIDENȚA MILITARĂ

7. Având la bază faptul că din Codul Muncii și Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei a fost eliminată obligativitatea prezentării documentelor de evidență militară pentru recruți și rezerviști se propune excluderea mai multor prevederi existente în raport cu agenții economici din unele hotărâri de Guvern. Obligația agenților economici, menționată în Legea nr. 1245/2002 este însoțită de ducerea anumitei evidențe prin diferite registre, care la fel urmează a fi excluse din Hotărârea Guvernului.

FOILE DE PARCURS

8. Regulamentul cu privire la modul de organizare și efectuare a controlului treziei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 290/2016 impune obligativitatea de a elibera foaie de parcurs valabilă pentru un termen limitat. Astfel, pct. 5 din Regulament prevede că înainte de a începe operațiunea de transport rutier în baza unei foi de parcurs noi, conducătorul auto va fi supus controlului medical. Foaia de parcurs este valabilă cel mult 36 de ore de la ora efectuării controlului medical, cu excepția operațiunii de transport rutier în trafic internațional, pentru care valabilitatea foii de parcurs acoperă cursa tur-retur.

Prevederile respective complică activitatea contribuabililor, fără a aduce plus valoare procesului de business sau de evidență și raportare.

Totodată, impunerea necesității tipăririi frecvente a foii de parcurs, în situația în care aceasta poate fi utilizată până la completarea definitivă creează costuri suplimentare nejustificate mediului de afaceri, iar procedeele birocratice excesive reprezintă și un risc sporit de corupție, simplificarea acestora eliminând gradual și corupția în cadrul inspecțiilor de stat.

ÎNREGISTRAREA DE STAT A GOSPODĂRIILOR ȚĂRĂNEȘTI

9. Prin Legea nr. 4/2023 pentru modificarea Legii nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) (în vigoare din data de 18.02.2023) au fost operate modificări la Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), inclusiv cu privire la procedura înregistrării de stat.

Totodată, art. 1 din Legea nr. 1353/2000 a fost completat cu alin. (3) care stipulează că prevederile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali se aplică gospodăriilor țărănești (de fermier) în măsura în care acestea nu contravin respectivei legi.

În acest sens, odată cu trecerea la Agenția Servicii Publice a competenței de înregistrare a gospodăriilor țărănești (de fermier) și aprobarea modificărilor la Legea nr. 1353/2000, Hotărârea Guvernului nr. 977/2001 privind înregistrarea gospodăriilor țărănești (de fermier) urmează să fie abrogată.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

1. Bariere, cerințe, sancțiuni nejustificate stabilite în actele normative menționate supra
2. Cerințe depășite prevăzute în unele actele normative menționate supra

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Problemele invocate au evoluat treptat, fiind dezvoltate și cristalizate concomitent cu dezvoltarea diferitor metode de activități de întreprinzător și apariția noilor tehnologii. Totodată, unele cauze ale problemelor au apărut din momentul adoptării reglementărilor, acestea nefiind justificate sau fără a fi efectuată o analiză mai detaliată asupra întregului domeniu de reglementare. Fără o intervenție în cadrul normativ din partea statului, problemele definite și descrise doar se vor amplifica, fiind create costuri mult mai mari reieșind din factorul inflației din ultima perioadă.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate este reflectat prin următoarele acte normative:

1. Regulamentul privind activitatea administrativ-militară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 77/2001;
2. Regulamentul cu privire la evidența militară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 631/2003;
3. Hotărârea Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei;
4. Regulamentul cu privire la mobilizarea la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 751/2003;
5. Reglementarea tehnică „Sucuri și anumite produse similare destinate consumului uman”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1111/2010;
6. Regulamentul cu privire la modul de organizare și efectuare a controlului treziei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 290/2016;
7. Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025/2016;
8. Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice;
9. Hotărârea Guvernului nr. 501/2018 pentru aprobarea Instrucțiunii cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora;
10. Hotărârea Guvernului nr. 464/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru

subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Descrierea cadrului juridic listat supra, cât și identificarea curenților prevederilor normative sunt expuse la sub compartimentul b) al compartimentului

Menționăm că, prin Dispoziția Guvernului nr. 110-d din 7 noiembrie 2022 a fost instituit Grupul de lucru pentru reformarea cadrului de reglementare a activității de întreprinzător: https://drive.google.com/drive/folders/1D563w2GelxrvrC7E_9gbmk-EQ9P_esYm.

Grupul de lucru este responsabil de evaluarea cadrului de reglementare în următoarele domenii: inițierea și închiderea întreprinderilor; cerințe obligatorii față de activitatea de întreprinzător; reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător; reglementarea muncii; politica și administrarea fiscală; politica și administrarea vamală; raportarea; controlul de stat; atribuțiile organelor de urmărire penală în domeniul activității de întreprinzător; sancțiuni în raport cu agenții economici; servicii publice; alte servicii esențiale pentru activitatea de întreprinzător (notariale, bancare, utilități și telecomunicații), alte domenii relevante. De asemenea, Grupul de lucru este responsabil de elaborarea și promovarea periodică, prin intermediul Ministerului Economiei, a modificărilor normative în scopul îmbunătățirii cadrului de reglementare.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

1. Bariere, cerințe, sancțiuni nejustificate nu vor fi aplicate.
2. Cerințe depășite nu vor fi aplicate.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic” este descrisă la compartimentul „Definirea problemei”.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

1. Modificarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 212/2018, fiind stabilit aplicarea unui singur cod în cazul raportării aceluiași deșeu în două rapoarte.
2. Eliminarea certificatului de conformitate pentru produsele alimentare din Hotărârea Guvernului nr. 1111/2010.

3. Expunerea subpunctului 4) al punctului 10 din Regulamentul privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 464/2023) în următoarea redacție: „4) reparația capitală, construcția, reconstrucția, extinderea sau dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice, caselor rurale, pensiunilor turistice și unităților meșteșugărești (activități artisanale) din mediul rural”.

4. Normele metodologice de clasificare și a criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică sunt învechite și care în mare parte sunt neconforme structurii caselor țărănești tradiționale, sunt depășite fizic și moral de la momentul promovării din anul 2003 care creează impedimente substanțiale în procesul de clasificare și ulterior în asigurarea eligibilității pentru asigurarea co-finanțării din partea Agenției de Plăți și Intervenții în Agricultură

Se propun următoarele amendamente la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei după cum urmează:

1) Anexa nr.1 la Hotărâre:

a) la punctul 6 textul „calitatea serviciilor” se substituie cu textul „calitatea minimă a serviciilor”;

b) la punctul 7, la noțiunile „pensiune turistică” și „pensiune agroturistică”:

textul „capacitate între 3 și 20 de camere” se substituie cu textul „capacitate mai mare de 3 camere”;

textul „clădiri independente” se substituie cu textul „construcții independente”;

c) la punctul 12 a doua propoziție va avea următorul cuprins:

„Pentru primul an de activitate al pensiunilor turistice și agroturistice și caselor rurale sau pentru structurile existente la data intrării în vigoare a prezentelor Norme, valoarea criteriilor cu privire la suprafața și înălțimea spațiilor se va respecta în proporție de 80 %”;

2) Tabelul nr. 3 de la Anexa nr. 2:

la criteriul nr.11 cifra „30%” se substituie cu „20%”;

la criteriul nr. 14 textul „bucătărie dotată cu echipamente de preparare și conservare a alimentelor” se substituie cu textul ”bucătărie dotată și întreținută corespunzător pentru prepararea și servirea mesei”;

criteriul nr. 20 va avea următorul cuprins: „Încălzire cu sobe, instalații sau alte echipamente admise”;

criteriul nr. 25 va avea următorul cuprins: „Racord la rețeaua publică de canalizare sau la mijloace proprii de colectare. După caz se va opta pentru soluții tehnice care conduc la micșorarea consumului de apă și altor resurse, astfel asigurându-se o gestionare mai bună a deșeurilor generate”;

la criteriile 27, 28, 29 la categoria de 1 (stea) pentru pensiune turistică și categoria de 1 și 2 (stele) pentru pensiune agroturistică, casă rurală cifrele „8”; „9”; „11”; „12”; „14” și „16” se substituie cu semnul „-”

criteriul nr. 41 va avea următorul cuprins: „Perne”;

criteriul nr. 49 va avea următorul cuprins: „Oglindă”;

la criteriul 56 la categoria de 1 (stea) pentru pensiune agroturistică, casă rurală semnul „X” se substituie cu semnul „-”;

criteriul nr. 58 va avea următorul cuprins: „Pahare (1 buc/persoană)”

la criteriul nr. 60 cuvintele „și radio” se exclude;

la criteriul nr. 61 cuvintele „și radio” se exclude;

criteriul nr. 71 se exclude;

criteriul nr. 76 se exclude;

criteriul nr. 79 va avea următorul cuprins: „Anexele gospodărești pentru creșterea animalelor și păsărilor, dacă acestea există, vor fi amplasate și întreținute astfel încât să nu creeze disconfort turiștilor”;

criteriul nr. 80 va avea următorul cuprins: „Dacă în gospodărie cresc animale de la care provin lactatele sau carnea, acestea trebuie să fie atestate ca sănătoase, iar produsele din carne de la acestea trebuie să fie examinate sanitar-veterinar”.

EXAMINAREA MEDICALĂ ȘI INSTRUIREA IGIENICĂ

5. Se propune eliminarea la pct.5.3. din Anexa nr.1 la Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025/2016, a factorului de risc care presupune examinarea medicală la angajare și periodică pentru angajații din sectorul TIC și alți angajați care mai mult de 50% din schimbul de lucru utilizează aparate optice, urmăresc ecrane și displayurile tehnicii de calcul.

6. Se propune eliminarea din pct. 17 și pct. 38 din Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025/2016 a controalelor medicale obligatorii „de adaptare” care este obligatoriu după 3 luni după angajare.

DOMENIUL - EVIDENȚA MILITARĂ

7. Eliminarea obligațiilor agenților economici de ducere a anumitei evidențe prin diferite registre, care la fel urmează a fi excluse din Regulamentul cu privire la evidenta militară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 631/2003; Regulamentul privind activitatea administrativ-militară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 77/2001 și Regulamentul cu privire la mobilizarea la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 751/2003.

FOILE DE PARCURS

8. Excluderea pct. 5 din Regulamentul cu privire la modul de organizare și efectuare a controlului treziei. Modificarea și altor prevederi ale Regulamentului colaterale modificării propuse.

ÎNREGISTRAREA DE STAT A GOSPODĂRIILOR ȚĂRĂNEȘTI

9. În vederea corelării legislației în vigoare la prevederile Legii nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), se propune abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 977/2001 privind înregistrarea gospodăriilor țărănești (de fermier).

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu s-au identificat opțiuni alternative și nu pot fi identificate astfel de opțiuni, deoarece genul de curențe din actele normative menționate nu pot fi excluse decât prin modificarea acestor acte normative.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efectele negative ale stării actuale și evoluția acestora în viitor spre agravare sunt descrise la compartimentul „Definirea problemei”. Ca efecte negative ale stării actuale și evoluția acestora în viitor menționăm îngreunarea activității mediului de afaceri în ceea ce ține de suportarea costurilor administrative nejustificate în cadrul implementării unor obligații impuse prin reglementări. Și ca rezultat scăderea competitivității produselor, scăderea veniturilor și în final încetarea activității.

Efecte pozitive ale stării actuale nu au fost depistate.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri.

Nu au fost identificate careva costuri pentru mediul de afaceri. Totodată, atestăm cheltuieli de timp și efort conform atribuțiilor și funcțiilor prevăzute de lege a funcționarilor și factorilor de decizie din cadrul Guvernului și Parlamentului pentru promovarea și aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului. Totuși, astfel de activități sunt prevăzute în obligațiile de serviciu ale funcționarilor, care sunt remunerați și, respectiv, nu vor fi cheltuieli bugetare suplimentare.

Beneficii.

Opțiunea recomandată va avea un impact benefic asupra agenților economici care suportă o povară și costuri administrative nejustificate. Beneficiile se vor realiza sub formă de economii de timp și bani urmare eliminării mai multor proceduri și costuri administrative.

În continuare prezentăm beneficii pentru fiecare sector în parte.

1. Excluderea incertitudinilor la raportare și evitarea reflectării informațiilor diferite în cazul deșeurilor de echipamente electrice și electronice.

2. Eliminarea actului permisiv neprevăzut de lege. Eliminarea unor costuri și proceduri nejustificate.

3. Va fi asigurat un acces echitabil la subvenționarea de stat pentru deținătorii tuturor formelor de cazare turistică din mediul rural și va fi extins spectrul de lucrări care sunt relevante pentru darea în exploatare, funcționarea și modernizarea structurilor de cazare turistică din mediul rural. Totodată, aceasta va asigura accesul la susținerea de stat pentru prestatorilor de activități artisanale, ceea ce este important pentru consolidarea clusterelor turistice emergente în Republica Moldova. Astfel, vor fi create condiții optime de activitate pentru unitățile de cazare din mediul rural.

4. Ajustarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 643/2003 la necesitățile sectorului ar facilita și impulsiona dezvoltarea turismului rural în localitățile Republicii Moldova.

5-6. Economii de timp și bani pentru angajatori pentru efectuarea unor verificări medicale inutile.

7. Ajustarea la Legea nr. 112/2023 pentru modificarea unor acte normative, potrivit căreia au fost eliminate astfel de obligații de ducere a evidenței militare. Evitarea unor situații de aplicare abuzivă a prevederilor din hotărâri de Guvern, care contravin legii.

8. Simplificarea procesului de întocmire a foilor de parcurs și raționalizarea cheltuielilor suportate de către persoanele care sunt obligate prin lege să completeze foaia de parcurs frecvent, fiind excluse limitele de timp pentru care sunt valabile foile de parcurs. Îmbunătățirea climatului mediului de afaceri în sensul eliminării unor obligații sau cerințe birocratice inutile și depășite de timp.

9. Eliminarea unor riscuri de aplicare abuzivă a prevederilor desuete, fapt ce poate genera situații de conflict.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu este aplicabil

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Urmare a examinării problemei, riscuri relevante care pot cauza eșecul opțiunii recomandate nu au fost identificate. Respectiv, alte modalități de a elimina carențele în cadrul normativ în vigoare nu sunt realizabile, cel puțin pe perioada realizării și implementării reformelor în derulare cu privire la îmbunătățirea climatului de afaceri.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

În cazul opțiunii recomandate vor lipsi costuri de conformare pentru întreprinderi și nu va exista impact disproporționat, care ar putea distorsiona concurența. Menționăm că, opțiunea recomandată va avea impact benefic asupra întreprinderilor mici și mijlocii, deoarece vor fi diminuate costurile în activitatea de întreprinzător a acestora.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiunii, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Se recomandă opțiunea de aprobare a proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea unor Hotărâri ale Guvernului, deoarece această opțiune va permite excluderea unor bariere, cerințe nejustificate, a cerințelor depășite prevăzute în unele actele normative.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului de Hotărâre a Guvernului va fi organizată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării – coordonatorul Grupului de lucru creat prin Dispoziția Guvernului 110-d, alte ministere conform domeniilor de competență. Va fi necesar, după caz, de modificat și ajustat cadrul normativ subordonat hotărârilor de Guvern, pentru a fi conform prevederilor proiectului. Totodată, schimbări instituționale nu vor fi necesare.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Diminuarea numărului de cazuri de conflict dintre întreprinzători și instituțiile publice.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impactul pozitiv se va resimți cu intrarea în vigoare a prevederilor prezentului proiect. Evaluarea performanței va fi organizată de Ministerul Dezvoltării Economice și

Digitalizării prin monitorizarea periodică o dată la jumătate de an în colaborare cu autoritățile responsabile de domeniile de reglementare prin actele normative menționate la lit. e) al compartimentului „Definirea problemei”.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă sunt:

1. Întreprinzătorii și asociațiile acestora;
2. Autoritățile publice.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În scopul identificării barierelor în activitatea întreprinderilor în iulie 2022 Ministerul Economiei a anunțat inițierea colectării de propuneri pentru simplificarea interacțiunii organelor de stat cu mediul antreprenorial. Acțiunea a avut și are drept scop simplificarea și raționalizarea procedurilor pentru desfășurarea afacerii, în vederea asigurării implementării celor mai bune practici. Focusul principal va fi pe procese și proceduri simple, care necesită o analiză complexă, tehnică cu participarea nemijlocit a mediului de afaceri. Acestea au fost desfășurate pe următoarele domenii:

- Easy business vama: simplificarea procedurilor vamale, fluidizarea traficului etc.
- Easy business fisc: revizuirea sistemului sancționator, optimizare procedurilor de raportare etc.
- Easy business angajator: munca la distanță, raportările aferente raporturilor de muncă, digitalizarea proceselor;
- Easy business autorizare: obținerea actelor permissive de la autoritățile emitente pentru desfășurarea activității de întreprinzător, operare pe domenii și sectoare de activități economice;
- Easy business stop: simplificarea procedurilor de lichidare voluntară a companiilor, precum și simplificarea procedurii de suspendare a activității de întreprinzător.

Antreprenorii au fost invitați să se expună vizavi de aspecte ale legislației care trebuie simplificate pentru a reduce costurile de timp și bani. În procesul consultativ au participat Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, Asociația Investitorilor Străini, Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham Moldova), Asociația Businessului European (EBA), Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC), Asociația Patronală Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”, Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, Asociația Producătorilor de conserve din Moldova „Speranța-Con”, Asociația Producătorilor și Exportatorilor Strugurilor din Moldova, Asociația Patronală a Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova, Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, Asociația Investitorilor din

România în Republica Moldova, Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”, Centrul de Antreprenoriat și Politici Economice, Institutul Național de Cercetări Economice, Asociația Patronală ”Asociația Națională a Restaurantelor și a Localurilor de Agreement ”MĂR”, Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova, Asociația Patronală a Subiecților Comerțului Interior ”Pro Biz”, Grupul Contabil Newsm Proiectul „Rural SME Policy Support Window – Republic of Moldova Europe, Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova, compania Moldcell. Urmare exercițiului de consultare antreprenorii și asociațiile de business au adresat demersuri în scris, fiind invocate un șir de probleme și propuse modificări în carul normativ. Menționăm, că pentru toate propunerile de modificare a cadrului normativ, prevăzute în prezentul AIR, autori sunt exclusiv reprezentanții mediului de afaceri.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul a fost plasat în consultări publice, publicat pe portalul particip.gov.md -

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-act-normativ-privind-pachetul-de-dereglementare-nr5/10979>.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Deoarece această intervenție a apărut ca urmare a unui exercițiu complex de colectare a propunerilor de simplificare a legislației exclusiv de la antreprenori și asociațiile de antreprenori, considerăm că **Mediul de afaceri** susține această inițiativă care vine să micșoreze povara administrativă asupra acestora. Comentariile, obiecțiile și propunerile părților consultate, inclusiv a societății civile și sectorului privat vor fi analizate și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului și a Analizei Impactului de Reglementare. În rezultatul examinării propunerilor la proiect va fi întocmit tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor și vor fi expuse argumentele pentru acceptarea sau neacceptarea parțială a acestora.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	2	-	-
povara administrativă	2	-	-
fluxurile comerciale și investiționale	1	-	-
competitivitatea afacerilor	2	-	-

activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	3	-	-
concurența pe piață	1	-	-
activitatea de inovare și cercetare	1	-	-
veniturile și cheltuielile publice		-	-
cadrul instituțional al autorităților publice		-	-
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	2	-	-
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor		-	-
situația social-economică în anumite regiuni		-	-
situația macroeconomică		-	-
alte aspecte economice		-	-
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	1	-	-
nivelul de salarizare	1	-	-
condițiile și organizarea muncii	2	-	-
sănătatea și securitatea muncii	1	-	-
formarea profesională		-	-
inegalitatea și distribuția veniturilor		-	-
nivelul veniturilor populației		-	-
nivelul sărăciei		-	-
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile		-	-
diversitatea culturală și lingvistică		-	-
partidele politice și organizațiile civice		-	-
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea		-	-
modul sănătos de viață al populației		-	-
nivelul criminalității și securității publice		-	-
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială		-	-
accesul și calitatea serviciilor educaționale		-	-
accesul și calitatea serviciilor medicale		-	-
accesul și calitatea serviciilor publice administrative		-	-
nivelul și calitatea educației populației		-	-

conservarea patrimoniului cultural		-	-
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale		-	-
accesul și participarea populației în activități sportive		-	-
discriminarea		-	-
alte aspecte sociale		-	-
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon		-	-
calitatea aerului		-	-
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatică, inclusiv a apei potabile și de alt gen		-	-
biodiversitatea		-	-
flora		-	-
fauna		-	-
peisajele naturale		-	-
starea și resursele solului		-	-
producerea și reciclarea deșeurilor		-	-
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile		-	-
consumul și producția durabilă		-	-
intensitatea energetică		-	-
eficiența și performanța energetică		-	-
bunăstarea animalelor		-	-
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)		-	-
utilizarea terenurilor		-	-
alte aspecte de mediu		-	-

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.